

INVAZIVNE VRSTE

NARUŠENA RAVNOTEZA

Matea Medenica

. ŠTETNOST INVAZIVNIH VRSTA

- Strane invazivne biljke uzrokuju brojne probleme i na poljoprivrednim površinama, gdje se ponašaju kao tipične štetočine, odnosno korovske vrste, koje u svojoj borbi za hranjive materije, prostor, vodu i svjetlost usporavaju ili u potpunosti onemogućavaju rast poljoprivrednih zasada.

-
- NAJRASPROSTRANJENIJE INVAZIVNE VRSTE

Ambrozija (latinski: *Ambrosia* *artemisiifolia*)

- Ambrozija je jednogodišnja zeljasta biljka, koja naraste od 1 do 1,5 metar. Stablo joj je uspravno, razgranato i gusto prekriveno sitnim dlačicama. Cvijetovi su skupljeni u jednopolne glavičaste cvasti na vrhu stabla i grana.

Štetnost

Polen ambrozije je jedan od najjačih poznatih alergenih staničnih organa za disanje je kontaktno mjesto gdje polen kod osjetljivih bolesnika pokrene alergijsku reakciju. Kao manifestacija alergije javlja se crvenilo očiju, suzenje, začepljenje nosa, svrab u nosu, kijanje, kašalj, otežano disanje, astma i promjene na koži i probavi.

Stadion koma
10:25
16.09.2021.god

Skaline obala Ribnice
8:59 28.06.2021.god

MELIA AZEDARACH

• Melija je raširena danas širom svijeta jer je uvezena u brojne države, a porijeklom je iz južne i istočne Azije. Ime roda *Melia* dolazi od istoimene riječi melia, u značenju jasen, a zbog sličnosti njegovih listova sa jasenovim. Melija naraste do 12 metara visine. Listovi su naizmjernični, nazubljeni, dugi do 50 cm., a nalaze se na dugim peteljka. Cvjetovi su dvospolni i mali, svjetloljubičastih latica. Plod je otrovna koštunica, blijedosmeđe boje.

Drvo Melije koristi se za izradu namještaja i duvačkih instrumenata, dok se ekstrakti od listova i cvjetova koriste kao prirodni pesticidi, Od kojih 45 vrsta svega su dvije priznate.

Bagrem (lat. *Robinia pseudoacacia*)

- **Bagrem** je drvenasta višegodišnja biljka koja pripada rodu lišićara. Bagrem spada u uskolisne biljke. Porijeklom je iz jugoistočnog dijela SAD, ali se proširila na Sjevernu Ameriku, Evropu i Aziju. U nekim područjima se smatra invazivnom vrstom. Raste u visinu do 25 m, a u debljinu do 90 cm. Kora je starijeg debela uzdužno izbrazdana. Izbojci su bridasti i goli. Palistići se pretvaraju u jake bodlje, oko 2 cm duge, uglavnom ravne, na bazi proširene i drvenaste. One su na svakoj strani pupa po jedna. List se sastoji od 9 do 25 eliptičnih, slabije dlakavih 3-5 cm dugih listića. Cvjetovi su bijeli i mirisavi, u grozdovima dugim 20 cm.

KORIST

Bagremov ili akacijin med izrazito je svijetle žute boje, blaga ugodna mirisa i okusa, lagan i ukusan, preporučuje se djeci i rekonvalescentima. Zbog svojih osobina ubraja se u najcijenjenije vrste meda. Pomaže kod nesanice, umiruje previše nadraženi živčani sustav i otklanja posljedice nagomilanog stresa

STETNOST

Svi dijelovi bagrema su otrovni, osim cvijetova. Kora je posebno otrovna. Posebno je otrovan za konje.

Stadion FK Kom 10:29 16.09.2021.god

PAJASEN (lat. *Ailanthus altissima*)

Kod Sahat kule

16.09.2021.god.Osnovna škola „Dr Dragiša Ivanovic“ Podgorica

Kiselo drvo (pajasen)veoma brzo raste i lako se širi, što ugrožava opstanak autohtonih vrsta, koje potiskuje iz prirodnog staništa. Takođe, toksini iz listova i izlučevine iz korena, tačnije ailantin, otežava rast većem broju biljnih vrsta. Ova biljka može i onemogućavati gnežđenje ptica, zbog jako retkog rasporeda grana. Uslovi pod kojima ova vrsta raste u svom prirodnom stanišu su suroviji, pa se zato ova vrsta u Srbiji javlja lako u svakom iole dobrom stanišu. Spada u jednu od najtolerantnijih biljaka na zagađenje vazduha. U svojim listovima apsorbuje i sumpor-dioksid. Posедуje sposobnost da izdrži i cementne prašine i isparenja katrana, kamenog uglja, veoma niske nivoa fosfora i visok nivo saliniteta. Raste na različitim tipovima tla, a ne trpi samo duboku senku i previše vode. Ova vrsta je danas široko rasprostranjena u urbanim sredinama i smatra se vrlo agresivnom i invazivnom vrstom.^[2]

KRASULJAK (lat. *Erigeron annuus* (L.) Perss.)

Opis

Korijen je kod ove vrste kao i kod većine drugih dikotila vretenast. Kako je biljka jednogodišnja korijen se ne odlikuje metamorfozama i pretjeranom razvijenošću. Na planu drugih vegetativnih organa krasolika odlikuje se izdankom visokim i do 100 do 150 santimetara koji je dlakav, uspravan i granat samo u gornjem dijelu

Rasprostranjenje

Cvjeta od jula do septembra i oprašuje [insektima](#) ([entomofilija](#)). Plod biljka donosi od jula do oktobra a plodovi se zbog postojanja papusa raznose vjetrom ([anemohorija](#)). Biljka je donijeta sa područja Sjeverne Amerike (Kanade i SAD) kao dekorativna. Prvo bilježenje ove vrste bilo je oko 1700. godine gde je njeno postojanje opisano po baštama u Beču. Stanište krasolika je pored rijeka, po proređenim vrbacima, progalama mezofilnih šuma, u šuma panjačama i na vještački podignutim šumama. Odbjegli primjerci su se spontano širili i posebno razmnožili na pogodnim tipovima staništa. Biljka je pratilac drvenaste vegetacije – šikara vrbe ([Salix](#)) i šikara bagremca ([Amorpha fruticosa](#)). Javlja se i oko [listopadnih šuma](#) jasenovo-jovine šume (*Fraxinus-Alnus*) i hrastovo-brestovo-jasenove šume duž rijeka.

11:01 Skaline obala
Morace, Podgorica
28.06.2021.god

SIRAK

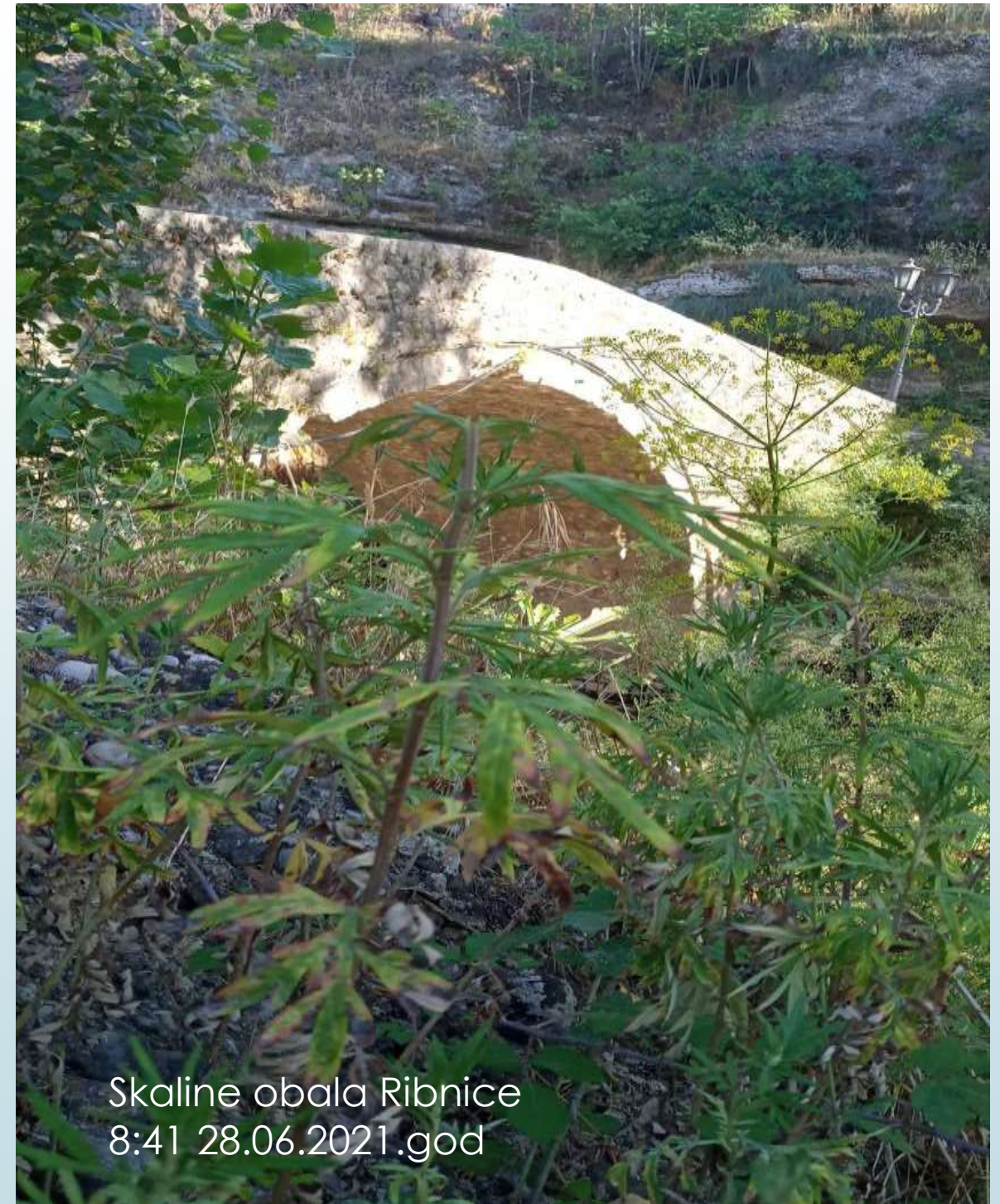
Sirak je rod brojnih biljnih vrsta iz porodice trava (lat. Poaceae). Neke od njih se uzgajaju kao žitarice ili kao stočna hrana ili za proizvodnju sirupa i alkoholnih pića. U Kini se od ovih vrsta proizvodi jedno od njihovih najpoznatijih pića maotai. U Indiji se koristi za proizvodnju biodizela. Vrste iz ovog roda su 5. najvažnija grupa žitarica na svijetu. Posebno su važne u Africi, Srednjoj Americi i južnoj Aziji. Prirodno područje rasprostranja su tropski i suptropski dijelovi svijeta. Mnoge vrste su otporne na sušu i visoke temperature pa su pogodne za uzgajanje u sušnim područjima. U početnim stadijima razvoja imaju u sebi kemijske tvari, koje mogu biti otrovne za životinje.

Stadion FK
Kom, Podgorica
10:18
cet. 16. septembar

Kineski pelin (*artemisia verlotiorum*)

Kineski pelin je višegodišnja [zeljasta biljka](#) sa uspravnim stablom sivkaste boje. Kserofilna je biljka i odlično podnosi uslove sa manjkom vlage u tlu. Ima kratke grane i [rizomast](#) korijen, a naraste do jednog metra u visinu. Lisne drške su dosta kratke i jake, a sami listovi jako raščlanjeni, pokriveni dlačicama. Donji listovi su dugi oko 6 cm sa širokim kopljastim režnjevima, dok su gornji listovi znatno manji i trodjelni. [Cvast](#) ima oblik grozda, a pojedinačni cvjetovi se svjetložuti i tubasti. Centralni cvjetovi su bipolarni, dok se isključivo ženski nalaze na periferiji. Kompletna biljka je jako aromatična, a intenzitet arome je jači ukoliko raste na zemljištu lošijeg kvaliteta.^[4]

Skaline obala Ribnice
8:41 28.06.2021.god

RAKTERISTIKE

Japanski troskot (*Alyoutria japonica* Houtt.) je trajna zeljasta biljka iz porodice (Polygonaceae). Tvoru mnogobrojne stabljike koje narastu i do 3 metra visine. Stabljike su pravne, zadebljane, robusne, šuplje, u početku crvenkaste, a kasnije postanu sivozelenkaste, u gornjem dijelu su razgranate i posute crvenkastim pjegama. **Listovi** su izmjenično smješteni uzduž stabljika, ovalnog su oblika, ušiljeni na vrhu, na osnovi su izdubljivi, plavozelenkasti te izražene nervature, dugi 6-10 cm, široki do 10 cm, imaju kratku peteljku. **Cvjetovi** su jednospolni, dvodomni, zelenkastobijeli, skupljeni u guste metličaste cvjetove a rastu u pazušcima listova. Jedna biljka može imati i 200 000 cvjetova.^[1] Ženski cvjetovi imaju tučak građen od 3 plodna lista i zakržljale prašnike, muški cvjetovi imaju 8 prašnika i zakržljalu plodnicu. Cvatu od kolovoza do rujna kada ih posjećuju pčele koje upijaju nektar i pelud. **Plodovi** su trobridni, okriljeni oraščići dugi do 4 mm koji nose jednu sjemenku.

JAPANSKI TROSKOT

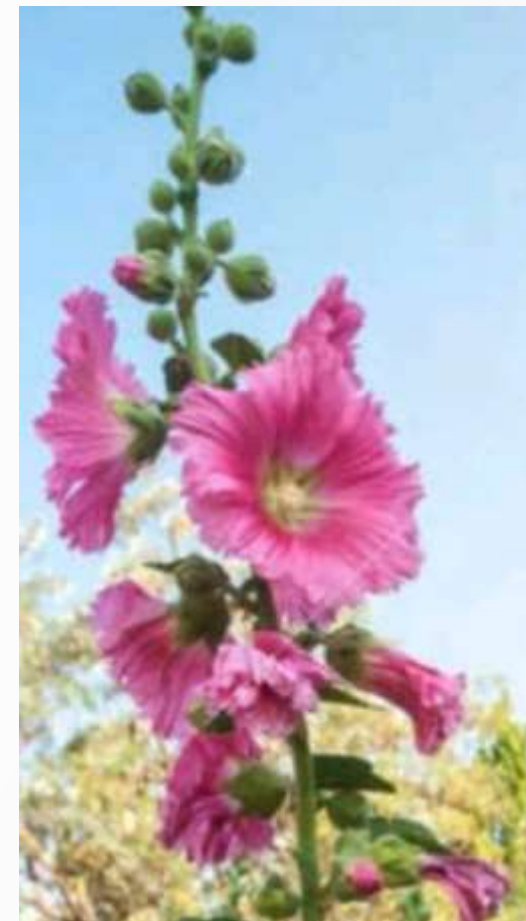

Skaline obala Ribnice
9:23 28.06.2021.god

Skaline obala Ribnice
9:24 28.06.2021.god

SLJEZ

- ▶ (Ljekoviti sljez, [lat.](#) *Althaea officinalis*), je trajna zelen visoka preko 1 m. Cijela površina je prekrivena obiljem [trihomima](#), te su veliki i naborani listovi mekani, sivkastozelene boje. U pazušcima [listova](#) smješteni su veliki [cvjetovi](#) bijele ili svijetloružičaste boje.
- ▶ Pitomi sljez raste na vlažnim mjestima u srednjoj i južnoj [Europi](#), te zapadnoj [Aziji](#).
- ▶ Listovi, cvjetovi i korijenje *A. officinalis* se koriste u medicini, a mlado lišće i korijen su jestivi.
- ▶ Ekstrakt iz korijena se koristi u pripravi bliskoistočnog jela [halve](#).

HVALA NA PAŽNJI